

TİM Başkan Vekili ve MAİB Yönetim Kurulu Başkanı Kutlu Karavelioğlu, makine üretibilmenin egemenlik meselesi olduğuna ve makine üretici ve ihracatçıların pandemi dönemini çok iyi değerlendirdiğine dikkat çekerek "2020'de dünyanın en hızlı imalat yatırımı yapan ülkesi olduk. Makine ihracatında ilk yarıda 11 milyar doları aştık. Seneyi 22 milyar dolar civarında ihracatla kapatacağız. Olağanüstü bir rakama ulaştık" dedi.

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB), Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri (GAİB) ve Gaziantep Sanayi Odası (GSO) iş birliğiyle düzenlenen Türkiye'nin Makinesini Büyüten Şehirler toplantılarının ikincisi Gaziantep'te yapıldı. DÜNYA Genel Koordinatörü Vahap Munyar moderatörlüğünde gerçekleşen toplantıya, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, TİM Başkan Vekili ve MAİB Başkanı Kutlu Karavelioğlu, GAİB Koordinatör Başkanı Ahmet Fikret Kileci, MST Makine Grup Başkanı Sami Konukoğlu konuşmacı olarak katıldı.

Türkiye'nin pandemi döneminde dünyanın en hızlı imalat yatırımı yapan ülkesi olduğunun altını çizen Karavelioğlu, "2020'de küresel makine üretimi yüzde 6, Avrupa Birliği'nde üretim yüzde 14 düşerken, Türkiye'de yüzde 9 arttı. İhracat 18,5 milyar dolara ulaştı. 2020 makine teçhizat yatırımları dünyada 8-10 puan daralırken, Türkiye'de 21 puan arttı. Dünyanın en hızlı imalat yatırımı yapan ülkesi olduk. Önceki iki yılın daralmasını telafi ettik. Üretim geçen sene birinci çeyrekte 10 puan artmıştı, bu sene 28,5 puan arttı. Yatırım geçen yıl birinci çeyrekte 15 puan artmıştı, bu yıl 30,5 puan arttı. İhracat ilk 6 ayda değer olarak yüzde 38 arttı, miktar olarak 32" şeklinde konuştu.

"İthalatta büyük baskı altındayız..."

Karavelioğlu, iç pazarda oluşan talepten ithal makinelerin daha fazla pay aldığına da dikkat çekerek, "Gösterge bu doğru oluyor. İthalat artışının yüzde 40 civarında olduğunu ilk 5 ayda görüyoruz. Büyük baskı altındayız. İlave tedbirlerden çok ümitliyiz" diye konuştu. Türkiye'de 30 bine yakın makine ihracatçısı olduğunu ifade eden Karavelioğlu, makine sektörünün genel durumu ile ilgili bilgiler de vererek, "Makine, Türkiye'nin en çok ihracatçısı olan alanı. Malum Türkiye'de 100 bine yakın mal ve hizmet ihracatçısı var. Ama asıl faaliyetleri makine üretmek ve ihracat olan imalatçıların, ki bunların sayısı 17 bine yakındır, hepsinin MAİB üyesi olduklarını görüyoruz. Dolayısıyla çok kalabalık, çok agresif, haksız rekabetin de hedefinde olan ve ülkelerce de sonuna kadar korunan bir sektördür" dedi.

Karavelioğlu konuşmasında "Egemenlik meselesidir makine üretmek veya üretmemek. Türkiye'nin de ikinci büyük ihracat kalemini oluşturur uzun yıllardır. Ama son 10 senede 150 milyar dolar dış ticaret açığı veriyoruz bu alanda... Oysa Türkiye'nin makinecilerinin ihracatı dünyada emsali görülmemiş hız ve istikrarda. İhracatta yarattığımız katma değer oran olarak Almanya ile eşit. OECD altıncısıyız. Almanya 5'inci. Yüzde 76,7'lik bir yerli katma değer yaratıyor makine ihracatımız. Parça ve komponentlerin ihracatımızda aldığı pay dünya ortalamasının üzerinde. Yüzde 26'ya çıktı. Yani yan sanayimiz sanıldığının aksine rakiplerimizden çok daha güçlü. Ama ithal ürünlere talep var ve açık veriyoruz" ifadelerini kullandı.

Makine üretmek egemenlik meselesi

GAZİANTEPLİ MAKİNECİLER İÇİN 6 ÖNEMLİ NEDEN

TİM Başkan Vekili ve MAİB Başkan Kutlu Karavelioğlu, Gaziantep'in makine ihracatçıları için önemini 6 nedenle açıkladı:

● "Muazzam bir sanayi havzasından bahsediyoruz. Makineyi geliştirmek için sanayi ve üretim lazım. Sanayiye yakın olmak, üretimin içinde olmak lazım. Gaziantep'te alt yapı müsait, sosyal donatılar nitelikli eleman için fevkalade uygun.

● İstanbul, Ankara, Konya, Bursa, İzmir, Kocaeli'nden sonra en çok makine imalatımızın olduğu il Gaziantep'te harmonize sisteme göre 450'nin üzerinde makine imalatçısı var. Gıda ve ambalaj makineleri, iş, madencilik, istif, kaldırma, plastik, değirmen ve kauçuk makinelerinde yoğunlaşma var. Katma değeri çok yüksek, teknolojinin zor geliştiği alanlar Gaziantep'e konumlanmış vaziyette. Buna takım tezgahlarını da ilave etmeliyim. Takım tezgahları en zor ve en tehdit altında olan bir alan. İthalatçıların fevkalade tahammülsüz olduğu bir alan. Toplumun büyük baskı altında bıraktığı bir alan. Geliştirmesi çok zor ürünler.

● En çok makine ihraç eden iller arasında Gaziantep 11'inci sırada

yer alıyor. En fazla ihracatçıya sahip altıncı ilimiz. 997 makine ihracatçısı var. Bu bizim için çok önemli bir potansiyel ama ölçükleri küçük. Ama ihracatı büyütme, ona başlamak kadar zor değil. Bunun için orada bir avantajı olduğunu düşünüyoruz.

● Gaziantep'in ihracat pazarları içinde İtalya, Fransa, İspanya ilk beşe giriyor. Bunlar pandemiden en fazla darbe almış Güney Avrupa ülkeleri. Oralandaki önemli işleri devralıyoruz. Bizim üretim kabiliyetlerimizi en iyi değerlendiren ülkeler olduğunu söyleyebiliriz. 2019'a göre yüzde 15-30 bandında, geçen seneye göre yüzde 50-65 bandında ihracat artışı var, yani Gaziantep, burada da doğru bir pozisyonlanma içerisinde.

● 16.548 üyemiz var ama Gaziantep'ten üyelerimizin sayısı sadece 39. Tuhaf ve anormal bir durumdur ve iki tarafı bir soruna işaret etmektedir. Birincisi sektörün önemli STK'sı Makine İhracatçıları Birliği, uzmanlık olarak tek birliği Gaziantep'ten yeterli desteği veya ilgiyi görmüyor

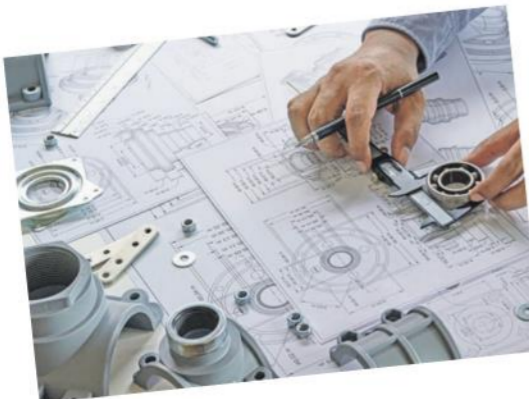
anlamı çıkarabiliriz. İkincisi Gaziantep'in ihracatçılarımızın etkin birliklerden biri olan MAİB'in ihtisasından yeterince yararlanmadığını söyleyebiliriz. İki taraftan bakınca da sorundur. Kısa zamanda telafi etme yoluna bakmalıyız. Bizim Gaziantep'teki üreticilerin fikri katkılarına da ihtiyacımız var.

● Türkiye'nin makinecilerinin toplam ihracat içindeki payı yüzde 11'e çok yaklaştı. Gaziantep'te bu oran yüzde 2 civarında. Yani 160 milyon dolar civarında. İlk 5 aylara baktığımızda 2019'a göre yüzde 14, 2020'ye göre yüzde 55 artış sağladığımız ama bu kadar çok imalatçı ve ihracatçının olduğu yerde bu payın hızla yükselmesi için uğraşmalıyız. Konya'da mesela makinelerin ihracat içindeki payı yüzde 40. Ankara ve Bursa'da yüzde 20. Bizim hedefimiz diğer ülkelerde olduğu gibi makine ihracatının toplam içindeki payını yüzde 15-20 bandına taşımaktır. Gaziantep'te bunu nasıl başaracağımızın yollarını hep birlikte bulmalıyız..."

GAİB KOORDİNATÖR BAŞKANI AHMET FİKRET KİLECİ: Öğrencilerin sahaya inmesi gerekiyor

GAİB Koordinatör Başkanı Ahmet Fikret Kileci, Gaziantep'in makine ihracatında ortalama birim fiyatının 4 dolar olduğunu vurgulayarak, "4 do-

larlık kg fiyatı, desteklerle, teşviklerle bu alana eğilmemiz gerektiğini gösteriyor. Bu alanda yapılacak en önemli destek ise beşeri sermayeye yönelik yatırımlardır, eğitim sisteminde yapacağımız yeniliklerdir. Eğitimde yenilik gerekiyor, öğrencilerin sahaya inmesi gerekiyor" dedi.

Makine üretimi, Güneydoğu'da parlayan yıldız...

Makine sektöründe yatırım ve üretim artışının yanı sıra geniş bir ürün yelpazesi-

ne ulaşıldığının da altını çizen Kileci, "Gıdadan tekstile, ambalajdan ayakkabıya birçok alanda çok önemli üretim yapıyoruz. Teknik tekstilde, halıda, normal tekstilde, konvansiyonel ürünlerde, makarnada, buğdayda ülkenin en önemli noktasiyız ama şu anda da bizim parlayan yıldızımız makine sektörümüz" diye konuştu.

Kileci, "Biz ihracatçıların, biz STK'ların bir tane amacı var. Ülkeden ihraç ettiğimiz ürünün birim fiyatını belli bir noktaya taşımak. Şu anda Türkiye ortalamasının 1 dolarlar olduğu ortamda, makine ihracatının sadece Gaziantep'teki birim fiyatı 4 do-

larlarda. Evet tekstilde 8, 10 dolarlar var. Ama makine ihracatının 4 dolar olması demek bizim bu konuya ciddi anlamda emek sarf etmemiz ve mesai göstermemiz gerektiğini gösteriyor. Şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini gösteriyor. Bu da ancak ve ancak beşeri sermaye ile olur" dedi.

Gençlere iyi eğitim verilerek, çok daha faydalı hale getirmemiz gerekliliğini dile getiren Kileci, "Eğitim ve sanayinin bir araya gelmesini belli aşamalarda okuldaki öğrencilerin mutlaka sahaya inmeleri gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Biz bununla ilgili çok önemli çalışmalar yaptık. Müfredat değişiklikleri ile ilgili bir takım çalışmalar yaptık. MEB ve YÖK'e gittiğimizde lütfen beni yanlış anlamayın eski müfredatı tekrar koydular. Harcadığımız bütün emek boşa gitti. Bizim şimdi köklü olarak yeniliklere ihtiyacımız var" değerlendirmesinde bulundu.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKAN YARDIMCISI HASAN BÜYÜKDEDE:

174 ürünü destekleme kararı, yabancı yatırımlarını da artıracak

Yabancıların makine sektörüne yönelik yatırımlarının artacağı yönünde bilgiler ve sinyaller aldığını ifade eden Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede, "Bildirginiz gibi 28 Haziran 2021'de Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 174 kalem ürünü destekleyeceğiz. Yerli imalatçıların, yerli makinecilerin desteklenmesi ve iştahlarının bir nebze olsun frenlenmesi konusunda ciddi bir çalışmayı MAK FED ve MAİB ile birlikte gerçekleştirdik. Bu konuda şu ana kadar gelen sinyaller, gelen veriler oldukça olumlu görünüyor" dedi.

Büyükdede, "Bu kararname vesilesiyle, örneğin plastik makineleri, enjeksiyon makinelerinde bir yatırım hareketi yaşanacağını somut örnekleriyle

le biliyorum. Dün bu konuda bir toplantımız oldu. Gördük ki Türkiye'ye yılda 3 bin enjeksiyon makinesi giriyor. Biz Türkiye olarak 250 makine üretiyoruz. Büyük bir açık var. Bu açığın kapatılması konusunda yabancı yatırımcıların yatırımlarını Türkiye'ye çekmeye çalıştıklarını ve müracaatların başladığını görüyoruz" diye konuştu.

"Mesleki eğitim konusunda YÖK ve MEB ile ciddi çalışma içindeyiz"

Eğitim konusunda Sami Konukoğlu'nun önerilerine katıldığını altını çizen Büyükdede, "Bu konuda YÖK ve MEB ile şu anda ciddi bir çalışma içindeyiz. Özellikle OSB ve çevresinde bulunan meslek yüksekokulları, mesleki eğitim merkezleri, meslek lise-

leri ve diğer eğitim kurumlarının OSB'ler içerisinde daha etkin hale getirilmesi konusunda bir çalışmamız var. Meslek yüksek okulları öğrencileri ve meslek liseleri öğrencilerinin son sınıflarını fabrikalarda geçirmesi ve orada sanayicilerimizle birlikte olmalarını sağlayacak bir mekanizma üstünde MEB ile ciddi bir şekilde çalışıyoruz" şeklinde konuştu.

MAİB Danışmanı Can Fuat Gürlesel'den 2021 beklenti sunumu

Toplantıda MAİB Ekonomi Danışmanı Can Fuat Gürlesel de, "Dünya ve Türkiye Ekonomi ve Makine Sektörü 2021 Yılı Beklentileri" konulu bir sunum yaptı. Gürlesel, dünya genelinde makine ve teçhizat yatırımlarında hızlı bir toparlanma yaşandığını dikkat çekerek, "ABD ve AB'de imalat sanayinin yatırım mali siparişlerinde ciddi bir artış yaşanıyor. Yatırım mallarında yüksek büyüme görülüyor ama fiyatlarındaki artış da yüksek. Makine yatırımlarında en iyi üç yıl yaşanıyor" dedi.

MST MAKİNE GRUP BAŞKANI SAMİ KONUKOĞLU:

Yerli üreticinin KDV alacakları, ithalatçının önünü açıyor

Ülkelerin sanayileşmesinde makine sektörünün çok stratejik olduğunu ifade eden MST Makine Grup Başkanı Sami Konukoğlu, "Ülkenin dengeli, istikrarlı sanayi ve ekonomiye sahip olabilmesi için güçlü bir makine sanayisinin varlığının önemli rolü bulunmaktadır. Almanya, Japonya ve Çin'deki gelişmeleri göz önünde bulundurursak ne demek istediğimi daha iyi anlayacağız. İmalat sanayinin bütün sektörlerine girdi sağlaması, sektörlerin itici gücü olması ve mühendislik nüfusunu harekete geçirmesi bakımından önem arz ediyor" dedi.

"İmalatçıyı, ihracatçıyı cezalandıran uygulama"

Makine sektöründe, dünyayla rekabet edebilmek için finansman ve nakit akışı konularında sorunsuz olunması gerekliliğine dikkat çeken Konukoğlu, "Hepimizin bildiği ve sürekli tekrarladığı KDV alacakları konusu finansman akışındaki en önemli sorundur. Sektörümüzde her türlü hammadde dövize bağlı.

Biz de bunlarla ilgili yatırdığımız KDV'leri çok uzun sürede alıyoruz ve yüksek finansman maliyeti yükleniyoruz. Tarım makineleri gibi bazı alanlarda girdi maliyetlerimiz yüzde 18, mali satarken yüzde 8'e satıyoruz. Bu adeta imalatçıyı, ihracatçıyı cezalandıran bir uygulama. Tabii amaç bu değil ama sonuç oraya geliyor. İthalat yapan bir arkadaşımız aynı makineyi yüzde 8 ile getiriyor. Hiçbir stok maliyetine katlanmadan, KDV ve vergisel manada ne zaman satarsa parayı önden alıyor. Hem bizden ucuz mal satıyor, hem de çok daha az finansman ve işçilikle, rekabet ederek bizleri zayıflatıyor. Aynı zamanda 12 ayı geçen stoklarla, TL'deki değer kaybı ile, ürün maliyetine maruz kalıyoruz. Bu sıkıntıya acilen çare bulmamız gerekiyor. En azından KDV alacaklarımızı enflasyonunun karşısında ezdirmeyelim. Bu bütün sektörler için önemli" açıklamasını yaptı.

Gelir vergisi konusunda da sıkıntı yaşadığımızı dile getiren Konukoğlu, "Evet vergilerimi-

zi ödeyelim. Bu konuda en istekli gruplardan bir tanesiyiz. Fakat makine sektöründeki katma değere baktığımızda diğer sektörlerle göre biraz farklı bir durum var. İşçilikten enerjiye, Ar-Ge'ye kadar maliyetler yüksek. Her zaman destek alamadığımız Ar-Ge ürün geliştirme ve pazarlama ile ilgili harcamalar da yapmak zorundayız. Dolayısıyla tavsiyemiz hammadde maliyetleri ayrıldıktan sonra, yüzde 20 gibi bir bölümü gelir vergisinden muaf tutabilirsek, bunu da Ar-Ge ve pazarlama da kullanmak şartıyla yapabilirsek, sektörün büyümesine katkıda bulunabileceğimizi düşünüyorum."

Konukoğlu, "Bize kalırsa tüm eğitim sistemi, mesleki eğitimi öncelikli almalı ve mesleki beceri kazandıracak şekilde uygulanmalı. Kazanamayanlar da diğer ticari eğitimlere yönlendirilmeli. Eğitim konusunda bir önemli husus, bu eğitimi verecek öğretmenlerimizin eğitimi. Biliyorsunuz meslek liselerinde görev yapacak nitelikte meslek lisesi öğretmenlerinin yetiştirilmesi gerekiyor. 2009 yılında kapatılan teknik eğitim kurumları üniversitelere dönüştü ve mezunlar artık mühendis oluyor. Ben üzülerek söylüyorum o makine öğretmenlerine ben mühendisten daha fazla maaş vermeyi bile teklif etmişim. Şu anda öğretmen bulamıyoruz, buna da bir çare bulmamız gerekiyor" dedi.

Fabrikaya dair bilgilerinde, çıraklık yıllarının önemine değinen Konukoğlu, "Ben tektel mühendisiyim. 11-12 yaşından beri de işletmenin içinde çalışarak büyüdüm. Bugünkü bilgilerimi okuldan çok, çıraklık eğitimime borçluyum diyebilirim. Dolayısıyla bu konunun altını iyi çizmemiz gerekiyor ve çalışmanın, maddi olarak da çocuklar ve aileleri için cazip olacağını düşünüyorum. Bu konuya dikkat etmemiz gerekiyor katma değeri makine sanayisini geliştirmek istiyorsak bunlarla ilgili çalışmalar yapmak lazım. Biz sektör olarak Gaziantep'te uygulamalar yapıyoruz. Müsade edin sınıflar kuralım destekleyelim. Aileler çocukları, çocuklar aileleri desteklesinler hem maddi hem manevi" dedi.

TİCARET BAKAN YARDIMCISI RIZA TUNA TURAGAY:

Meslek liselerinde müfredat değişimi gerekiyorsa, Bakanlık olarak ısrarcı oluruz

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, "Türkiye için en önemli konulardan bir tanesi eğitim. Herkes üniversite mezunu olmalı mı? Hayır olmamalı. Çünkü üniversite mezunlarımız daha sonra iş bulmakta zorlanıyorlar. Mesleki eğitime kesinlikle ve kesinlikle önem vermemiz lazım. Fikret Kileci'nin önerileri, yaptığımız toplantılarda da her zaman gündeme geliyor. Bu kapsamda MEB ile tekrar görüşeceğiz. Çünkü onlar da mesleki eğitime önem veriyorlar. Eğer orada müfredat değişimi gerekiyorsa, o konuda da biz Ticaret Bakanlığı olarak elimizden geleni yapmaya çalışacağız" dedi.

"İhracatı daha hızlı artırmak için mentalite değişmeli"

Makine sektörünün çok stratejik bir sektör olduğunu vurgulayan Turagay, "Almanya, Çin, ABD'nin son dönemde aldığı kararlar, bu sektöre ne kadar önem vermemiz gerektiğini açıkça ortaya koyuyor. İhracatta 100 milyar dolardan 200'e çıkmamız 14-15 sene aldı. Dolayısıyla bizim de atılım yapmamız lazım. Bunun için de katma değeri yüksek, stratejik önemi haiz sektörlerimizin ihracattaki payını artırmamız lazım. Şunu görüyoruz, çoğu ürünü üretebilecek nitelikte tesislere sahibiz ama bazen mentaliteyi değiştirmemiz gerekiyor. Burada da Türk makine sektörüyle ilgili farkındalığı artırmamız çok önemli" diye konuştu.

"AB'ye ihracat artışı, rekabetçiliğimizi gösteriyor"

Turagay, "Makine sektörünün ihracatının neredeyse yüzde 60'ı AB'ye yapılıyor. İthalatın da neredeyse yüzde 55'i AB'den yapılıyor. Çok da güzel bir entegrasyon sağlamış durumdayız. İhracatımızı AB'ye gerçekleştiriyor olmamız aslında rekabet açısından ne kadar kuvvetli olduğumuzu, ürünlerimizin ne kadar entegre olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

Siparişler de artıyor. O siparişleri yerine getirebilmemiz için de ölçeğimizi büyütmemiz gerekiyor. Bugün 20 bin firmadan bahsediyoruz. Belki bu ölçeği daha da büyütülmeliyiz. Bu ölçeği büyütürken de ekosistemi de bir şekilde ortaya çıkarmalıyız" değerlendirmesini yaptı.

Ticaret Bakan Yardımcısı Rıza Tuna Turagay, dünyada yaşanan ticaret savaşlarının da Türkiye için, makine gibi sektörlerimiz için fırsat anlamına geldiğini dile getirerek, "Pandemi sürecinde bir şey daha gördük. Zaten daha önce başlamış olan ticaret savaşları vardı. Özellikle son dönemde Avrupa Komisyonu'nun sanayi stratejisine de baktığımız zaman AB'nin de Çin'e karşı mesafeli yaklaşmaya başladığını görüyoruz. Dolayısıyla bu da bizim için, makine sektörümüz başta olmak üzere tüm sektörlerimiz için çok önemli fırsatlar doğuruyor" şeklinde konuştu.

Amerika'ya olan ihracatın hızlı artmasının, bu tespitin kanıtı olduğunu ifade eden Turagay, "Yüzde 40'lar civarında bir artış var Amerika'ya ihracatımızda. AB'ye toplam ihracat artışımız yüzde 41,8 civarında. Bunların hepsi bizim için olumlu göstergeler. Bu göstergeleri iyi şekilde değerlendirelim" diye konuştu.

Türkiye'de bir ilk...

Türkiye'nin Makinecileri'nden sektöre armağan:

Dijital Terimler Kılavuzumuz hazır.

Dijitalleşmenin dünya dillerine kazandırdığı ve yaygın olarak kullanılan 700'e yakın kavram-sözcük İngilizce ve Almanca karşılıkları ile birlikte bu kılavuzda yer alıyor.

dijital-kilavuz.com adresinde ziyaretinizi bekliyoruz.

